

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

131. Quòd Beata Virgo est adjutrix in horâ mortis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

*Quod Beata Virgo est adjuatrix in
hora mortis.*

PVNCTVM CXXXI.

Luc. 7.

Quam bonum defuncto illi apud Lucam juveniam habuisse matrem! quam melius cuique in hora mortis quam propitiamque habere Matrem Dei!

*Mater Dei
morientium
potens advocata.*

Væ nobis, si tunc Virginis protectio non adesset. Ecce descendit ad vos Diabolus habens iram magnam, sciens quoniam modicum tempus habet. Quem tunc non devoraret, nisi eum Virgo compesceret?

D. Bern. in meditatione hujus horæ dicebat plorans: Anima mea, quid ages tunc, cum in lectulo, posito corpore, exitura eris ex hac vita? Quis erit tuus socius itineris, per quod non apparet vestigium hominis? Quis ad Iudicem te deducet? Quæ fors tua erit, bonæne, an malæ? Quis te defenderet? Quis te liberabit? *Considerabam ad dexteram (bonorum operum) & non erat, qui cognosceret me, perit fuga à me. Quid misero reliquum? Clamavi ad te, Domina, dixi: Tu es spes mea.*

Hinc Ecclesia: *Maria, Mater gratia, &c.* Sic tam sæpè in salutatione angelica: *Ora pro nobis peccatoribus nunc, & in hora mortis nostra, &c.* O quam horribiles sese offerunt Dæmones animæ e corpore migraturæ! Nonnullorum sententia est Patrum, quemlibet in mortis articulo visibiliter Dæmones videre. Iob: *Non peccavi, & in amaritudinibus moratur oculus meus. Vatab. Cogor presentes illusores intueri, qui mihi amarissimi existunt.* David: *Dolores Inferni circumdederunt me.* D. Hieron. *Munitiones Inferni circumdederunt me.* Alii: *Chorus malignantium circumdedit me.* Alii: *Funes Inferni circumdederunt me.* q. d. Exercitus Dæmonum me obsedit, qui me peccatorum funibus in barathrum pertrahere conatur: & hinc sudores, hinc oculi, veluti Dæmoniæ, prominentes,

Dæmones morientibus se exhibent videndos.

Iob. 17.
Vatab.
Psal. 17.
D. Hier.
Alii.

A ac formidabiles: hinc conatus fugæ: hinc nulla in lecto quies: hinc tam insoliti motus. Dicunt Medici, hæc esse symptomata, accidentia morbi, sed Sanct. Ephrem in parænesi de morte, hæc inde ait oriri, quia formidabiles exercitus invadunt eos, & vident ea, quæ nunquam antea viderunt: vident formas peregrinas, & validas: vident facies severas, & austeras: vident sine ordine ordinem nunquam antea conspectum, &c. *Cæperunt animam meam, irruerunt in me fortes. Græc. Venati, & insidiati sunt vita mea.*

Moribundi ex conspectu dæmonum in lecto inquieti. S. Ephrem.

Sed quis fugabit? quis depellet? Egre-

diatur *virga de radice Jesse. Consurget Israel, & percutiet duces Moab, Hebr. litigans.* O quam acres accusatores, ut inquit ille! & quam litigiosi, ut animæ dominium non amittant! Ex historia de filio S. Brigittæ, &c. Sed virga hæc mystica fugabit, hæc percutiet infernales duces. Sic Bonavent.

Psal. 58.
Græc.

Isa. 11.
Num. 24.
Hebr.

Mater Dei virga fugans dæmones. Lib. 7. revel. c. 13.

Virga hæc in figura à Patriarcha Jacob morti proximo, & particulari quodam serupulo vexato fuit adorata, ut sibi vel nondum nata, sed nascitura, in eodem articulo esset auxilio. Sic Bernardinus Senensis. Ajunt enim quidam, tunc Jacob quasi de diffidentia pertentatum, quod quodammodo peccasset, licet nullatenus peccarit, mittendo filium suum

D Joseph ad perquirendos fratres, quos malè affectos in eum noverat. Dicebat autem sibi: Non credebam, &c. at serupulus: Credendum id fortè erat. Sed immanitas hæc erga fratrem? Quidni? prævidenda erat. Et in hac tentatione. *D. Hieron. Conversus ad lectuli caput, adoravit fastigiū ex Heb. virga ejus. Virginem aimirum nascituram, ex cuius meritorum prævisione, ut D. Bernardinus inquit, multa Deus beneficia hominibus creditur contulisse. Sic probabile est Jacob posteam hanc ex suo semine nascituram prævisam adorasse, ac tunc temporis ejus auxilium implorasse. In fraude circumventium illi assuit, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum, & dedit illi claritatem æternam. Quid non solum ad litteram de Jacob, sed mysticè de quovis Virginis devoto possumus intelligere, ut gravis quidam*

Sap. 10.

Virginis patrocinium.

Doctor

Doctor intelligit: adest enim in fraude A circumvenientium, & custodit ab inimicis, nec discedit, donec ille suo auxilio vitam consequatur aeternam.

Si fuerit pro eo Angelus loquens unus de millibus, ut annunciet hominis aequitatem, Septuag. Si fuerint mille Angeli mortiferi, unus eorum non vulnerabit eum. Quid Regina Angelorum, si Angelus sic potest?

Quo tempore conterritus erit homo, ut habet Isaias, *Suspiciet sursum, & ad terram intuebitur, & ecce tribulatio, & tenebra, dissolutio, & angustia: & ut habet Iob: Vident, & venient super eam horribiles. Tunc ad Mariam turrim refugium erit. Turris David, qua adificata est cum propugnaculis, mille clypei pendunt ex ea. Cassiod. & Theod. legunt: Innumeri clypei pendunt ex ea. D. Ambros. Mille ostia aperta sunt. Ut hinc colligas, quam facile, quamque tutum refugium habeas ad Mariam. Turres mundi unicum ostium, & hoc clausum habent: at undequaque patet aditus ad Mariam per refugium: devotio illa, ostium est; corona, ostium est; Officium, ostium est; Rosarium, ostium est; ejus vigiliae, ostium; & per horum quodlibet tibi aditus patebit.*

Vae his, qui in hac vita sibi ex his aliqua aperta non habent: clausa & in morte inveniunt. *Et clausa est janua ne scio vos. D. Mille clypei pendunt ex ea; ut a facie Daemonum profugus ad eam confugas, & in ea innumerabilibus clypeis protegaris*

Terribilis haec est, Fratres mei, ut castrorum acies ordinata, ut formidabiles exercitus in fugam convertat

O quam necessaria haec in illa hora! *Quis crederet? Cum Diabolus altercatus de Moyse corpore. Quae altercatio haec? Patres Catena Graecae juncti, ob Moyse inobedientiam, Diabolum non solum animam, sed & corpus ejus voluisse. Heu! in anima, & corpore? pro inobedientia ex communi opinione veniali tanta audebat? quid pro inobedientia nostris, ac omnium ferè praeter, totum transgressio- nibus audebit, si Virginem in nos propitiam non habuerimus? &c. Haec tunc temporis maxime ostendit pectus, &*

ubeta, ut ait Ber. haec tunc suos adjuvat, &c. *Frater in angustiis comprobatur. Haec, quae nos plusquam frater, & plusquam mater diligit, quid non faciet, si ejusdem semper erimus devoti? &c.*

Cujus certè devotionis necessitatem ex misero peccatricis animae statu in illo agone pende. Pensandum quippe est, (dictum mirabile Petri Damiani Cardinalis de hora mortis) cum jam peccatrix anima vinculis incipit carnis absolvi, quam amaro terrore concutitur, quantis mordacis conscientiae stimulis laceratur. Recolit vitia, quae commisit, videt mandata, quae negligenter implere contempsit, dolet indulta poenitentiae tempora se inaniter percepisse, plorat immobilis districtae ultionis articulum sibi inevitabiliter imminere. Manere satagit, ire compellitur.

Recuperare vult perditam, & non auditur. Post terga respiciens totius transactae vitae cursum, velut unum brevissimum depurat passum. Ad se oculos dirigit, & infinitae perennitatis spatia depicendit. Plorat itaque, quia amisit, quam brevi spatio acquirere potuit omnium laetitiam saeculorum. Desert etiam, se propter tam brevem illecebrosae carnis voluptatē, inenarrabilem perpetuae suavitatis amisisse dulcedinem. Erubescit; quod propter substantiam, quae vix mib9 erat obnoxia, illam neglexit, quae choris angelicis erat inferentia. Tam radios mentis attollit, & cum divitiarum immortalium gloriam contempletur, eam propter inopiam vitae hujus perdidisse confunditur. Cumque sub se reflectit oculos ad hujus mundi convallem, tantam caliginem, supra se verò nitatur aeterni luminis claritatem, liquido comprehendit, quod nox erat, & tenebrae, quod amavit. O si residuum poenitentiae tempus mereri posset, quam durae conversationis iter arripere, quae lia, & quanta praemitteret! quantis se devotionum vinculis innodaret! In creta dum hebescentes oculi contabescunt, dum pedes palpitat, dum rancum guttur anhelat, dentes paulatim nigrescunt, & quaa-

Petri Dam. Card. dictum mirabile de hora mortis.

Hominis moribundi graphica descriptio

Iob. 33. Sept.

Isa. 8.

Cant. 4. Cassiod. Theod. Ambros.

Ad Virginum multiplex aditus.

Cant. 6.

Judic. 1. Cat. Graec.

Demon quae de re altercatus cum Angelo.

& quendam velut rubiginem contrahunt, pallefcunt ora, & membra cuncta rigefcunt.

Dum hæc itaque, & hujusmodi, tanquam vicinæ mortis præcedentia famulantur officia, adfunt omnia gefta fimul, & verba, nec etiam ipfæ cogitationes defunt: & cuncta hæc amarum aduersus authorem testimonium reddunt. Coactantur omnia ante oculos refpicientis, & quæ refpicere refugit, coactus, & iavitus attendit.

Adeft præterea hic horrenda Dæmonum turba, & illic virtus angelica. In eo, qui medius eft, liquidò deprehenditur, cui poffeffori vindicetur: nam fi pietatis in eo videntur infignia, invitationis angelicæ blanditiis definitur, atque harmonicæ melodiæ dulcedine, ut exeat, provocatur. Quod fi cum parti finiftre, meritum nigredo, & fœditatis fqualor adjudicet, mox intolerabili terrore concutitur, repentini impetus violentia tuebatur, præcipitatur, invaditur, ac de miferæ carnis ergaftulo violenter eripitur, ut ad æterna fupplicia cum amaritudine pertrahatur. Iam verò poft egreffionem de corpore, quis explicare valeat, quot armatæ in quorum fpirituum acies in infidiis lateant? quot frementes cunei feralibus pœnis inftructi iter obfideant & ne transire poffit anima, velut militat? more conftrictæ legiones oppugnent?

Athan. in Vita Anton. Raptum Antonium Dæmones perferunt, ac retinere conantur.

Raptum fe quondam fenfit Magnus Antonius, & ab Angelis in fublime deferri: prohibentibus autem tranfitum aëris Dæmonibus, cœperunt Angeli contradicentes requirere, quæ effet caufa retinendi, nullis exiftentibus in Antonio criminibus. Illis verò ab exordio natiuitatis replicare peccata nitentibus, calumniofa. Angeli ora claufurunt, dicentes, non debere eos à natiuitate ejus delicta narrare, quæ jam Chrifti effent bonitate fopita: fi qua autem fcirent ex eo tempore, quo factus effer Monachus, & Deo fe confecraffer, licere proferri. Accufabant Dæmones multa procaciter mentientes; & cum deeffent probamenta fallacibus; liber Antonio confenfus aperitur.

Animam Deo redditura putiffima illa Virgo, & Martyr Catharina, hunc in modum oraffe dicitur: Memento, Domine, quod fumus caro, & fanguis, & ne permittas, ut quæ à me facta funt per ignorantiam, in apertum proferant acies rerum noftrarum examinatores ante tuum terribile, & incorruptum tribunal. Quis ergo Tartareas legiones non timeat?

Quid quod vel Dei Filium in hac hora leviffimus tentator credidit circumvenire? nam ubi nihil fe profeciffe vidit in tentatione deferti, reliquit eum; vel, ut Lucas habet, recessit ab eo; sed ad tempus, reversurus fcilicet ad tempus Crucis. Sic D. Thomas, quafi quod non potuiffet in vita, fperaret in morte. Quod fi tantum fperavit in viridi, in arido quid fperabit?

Sed tamen fi confiftans aduersum me castra (infernal) non timebit cor meum, confifum in te, ô Virgo. Si exurgat aduersum me pralium, in hoc, tuo auxilio, ego fperabo. Et fi ambulavero in medio umbra mortis, non timebo mala, quoniam in mecum es. Virga tua, & baculus tuus, quibus Inferni hoftes in fugam abire compellis, ipfa me confolata funt. Parasti in confpectu meo mensam sacramentalem, aduersus eos, qui tribulant me. Impinguasti in oleo extremocaput meum, & calix meus inebrians, quam præclarus est!

Quid relinquam, ô Virgo? Et mifericordia tua fequequitur me omnibus diebus vitæ meæ, ut inhabitem in domo Domini in longitudine dierum. Quid? confidifne? Heu ingentia, innumeraq; funt peccata mea! Diffidis ergo? Sed, quæ fo, bonæ fpei funiculum arripe, ac tandem aliquando ex hac abyffo extrahi patiare. Notat Chryf. vulgatum illum penitentia Pfalmum, poft adulterium admiſſum, ac homicidium perpetratum, In finem infcriptum eſſe, quafi ad Chriſtum, ſpem omnium peccatorum, relatum, quafi dicat: Nemo in profundum deſperationis mergatur, ſed ſpem quisq; concipiat, atq; ad tutiffimum illum ſalutis portum appellat. Illud etiã proſpiciens, inquit Chryſ. fore, ut populus in flagitia laboretur, ac ob ea captivitate oppreſſus in Babyloniam migraret, in hoc argumentum Pfalmum con-

Metaph. apud Lippom. tom. 5.

S. Catharina martyris mortura orationcula.

Dæmon & Chriſtum ſubire.

Matth. 4. Luc. 4.

D. Thom.

Pfal. 29.

Pfal. 21.

Chryſ. in Pfal. 50.

conscriptis, ut ipsius calamitas posteris medicina fieret, ejusque naufragium, ipsis portus existeret, atque per ea, quae ipse passus fuerat, ac sanitatem receperat, alii, qui in eundem morbum incidissent, eodem medicinae, atque curationis genere fruerentur. Deinde Psalmum elucidans, subdit:

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Ad misericordiam, inquit, confugio, hoc est, ad communem omnium, qui peccaverunt, portum: Miserere mei, Deus. Nam misericordia tua nullis verbis explicari potest, omnem sermonis vim excedit. Quam tamen Chryl. ut potest, in insigniores peccatores collatam perpendit, ac à Saulo incipit.

Gratias, inquit, ago ei, qui me confortavit, Christo, quando fidem me existimavit, ponens in ministerio, qui prius eram blasphemus, & persecutor, & contumeliosus.

Videsne, quemadmodum hic quoque per misericordiam salute donerit? Ecclesiam insectabatur, ac pervallabat, vineas evellebat, lupum se prebebat, prophetica scripta legebat, & Prophetas violabat. Legis patris patronus eum, de quo vaticinia edita fuerant, ignorabat. Quoniam igitur pacto misericordiam consecutus est? Saulo, Saulo, quid me persequeris? Papae! quousque Dei misericordia sese demisit? Ego sum Iesus Nazarenus, quem tu persequeris. O insignem Domini sapientiam? Cur non dixit: Ego sum Dei Filius: ego sum, qui ad dexteram Patris sedeo: ego sum, qui in forma Dei existo: ego sum, qui celum extendi: ego sum, qui terram constabili vi, qui mare exporrexi, qui ubique adsum, atque omnia impleo? cur, inquam, & augusta ista, & magna & sublimia non dixit, sed Ego sum Iesus Nazarenus, qui ex infima civitate ortus sum? Nimirum Dominus eousque se demisit, quousque servus ascendere poterat: quod si sublimia illa dixisset, perterritus ille, forsitan, si potuisset, in fugam abiisset. Sed propter hoc misericordiam consequutus sum.

Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Ad eundem modum Chananæa quoque ad misericordiam etiam expetit. Speranza Scripturae selecta.

A hanc confugit: Miserere mei, filia mea male à Damono torquetur. Vbi enim misericordia est, poenae non expetuntur. Vbi misericordia est, excusationem afferre nihil necesse est. Misericordiam duntaxat quaero. Cura me. Ut rationes referam, postulas? Misericordiam duntaxat peto, ac salutem curiosae omnis inquisitionis expertem.

B Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Dixisti magnam, dic quam? Nescio: nam quod magna sit, perspectum habeo; at eam metiri, ac comprehendere nequeo. Magnitudinis quantitatem ignoro, mens eam non percipit, lingua non explicat. Video quidem certe ingentem, & uberem misericordiae fructum. Nisi enim ingens ipsius magnitudo esset, pauci ad salutem pervenissent. Hanc misericordiam ipse quoque filius indicat. Veniens enim salutem omnibus per misericordiam comparavit.

C Miserere mei, Deus. Tu, inquam, portus ab omnibus fluctibus vacuus, ac tranquillitatis plenus. Magnus peccatorum meorum cumulus est, sed ingens benignitatis Domini mei securitas. Homo factus est, hoc misericordiae est.

D In virgineam vulvam venit, hoc benignitatis est. Factus est id, quod ipse eras, ut quod non eras, efficiaris, hoc rursum misericordiae. Et cum venisset, statim quosdam vocavit, Magos nempe. Quem autem post illos? Publicanum: post hunc meretricem: post illam latronem; post eum quem? blasphemum. O res novas, inauditas! Primitiae vocationis istae sunt, qui peccati tyrannidem tenebant. Quoniam enim Orbis terrarum negotia in misero statu erant (alii enim ab impietate tyrannidis opprimebantur, alii in Iudaismo, & salutis desperatione à peccato tenebantur) propterea cum venisset, primitias eorum, qui peccaverant, statim vocavit, ut ne quis postea salutem suam desponderet. Impius es? Magos ob animum tibi propone. Raptor es? Publicanum cogita: Impurus es? animo tuo meretricem se se obiciat. Sicarius es? Latro ille ante oculos tibi verferetur. Flagitiosus

Misericordiam Dei quot modis se ostendit.

Improbissimos quosq; vocaverit, ut nemo desperet.

Psal. 50. Misericordia Dei communis omnium peccatorum.

I. Tim. 1.

Misericordia salvatus Paulus.

Act. 9. Paulus dicitur: Ego sum Iesus, &c.

Misericordia Chananæa etiam expetit.

tiosus es? In mentem tibi veniat Paulus, A qui prius blasphemus erat, postea Apostolus, prius persecutor, postea Evangelista, prius zizanium, postea criticum, prius lupus, postea pastor, prius plumbum, postea aurum, prius prado, ac pirata, postea gubernator, prius Ecclesiam diripiebat, postea Ecclesiam curam suscepit, prius vineas exscindebat, postea eas excolebat, prius templum evertebat, postea extruebat. Vidisti singularem improbitatem? Vidisti rursus florentem, ac vegetam virtutem? Vidisti servi conrinnaciam? Vidisti rursus Domini benignitatem? Ne mihi dicas: Blasphemus sum. Ne mihi dicas: Persecutor sum, impurus sum. Habes horum omnium exempla. Ad quem voles portum, confuge. Vis in veterem? Davidem habes. Vis in novum? Paulum. Ne tergiverferis, ne cuncteris. Peccasti? pœnitentiam age. Millies peccasti? millies pœnitentiam age.

*Miserordia
Dei prædicatione
erigendus
in quam peccator.*

Hæc pharmaca subinde adhibeo, ac tumorem reprimo: non enim me fugit, quortus in eorum, qui peccaverunt, conscientia cruciatus sit, quanta desperatio. Stat in procinctu Diabolus ensẽm acuẽs, atque his verbis utens: Totam tuam juventutem probo, ac dedecore affecisti: totum vitæ tuæ tempus perdidisti. Prius scortator eras: postea rapuisti, ac suum alteri detraxisti: perjurio, & blasphemia re constrinxisti. Quenam tibi salutis spes esse queat? Actum est de te. Nihil aliud superest, quam ut presentis saltem vitæ voluptatibus fruaris. Hęc Diaboli verba sunt. At mea contraria? Peristi? ac salutem consequi potes. Stupris, ac libidini operam dedisti? ac pudicitiam studere potes. Adulterium admisisti? ac hac labe liberari potes. Cecidisti? ac resurgere potes. Exigita pœnitentia tua? ac magna Domini benignitas. Cædem perpetrasti? suum alteri ademisti? ac meliorem mentem induit. Adulterio te devinxisti? ac ab eo te remove. Sauciarus es? ac medicinam adhibe. Quamdiu spiritus, etiam in lecto, sic illic jacens, etiam si animam agas, ac jam jam ex hoc theatro, atque ex hac vita excessurus sis, tum

*Pœnitentiam
vel mori
proximus agere
potest.*

pœnitentiam age. Temporis quidem angustia premeris: ac Dei benignitas multa est.

Ne mihi dicas: Qui istud, & quonam pacto? Ulceribus scateo, vulneribus plenus sum: an extremo vitæ die pœnitentiam agere possim? Tu verè potes, & quidem vehementer potes. Ora: piis largitionibus egentium inopiam subleva: in testamento tuo ipsis aliquid relinque. Ne dicas: Quomodo salutem adipiscar? Quonam modo latro ille salutem adeptus est, qui omnem vitæ cursum in cædibus, ac cruoris profusione consecerat? quonam modo? Unico verbo: *Memento mei, Domine, cum veneris in regnum tuum.* Et hoc verbum valuit: sed & Dei misericordia cum pœnitentia conjuncta latronem Paradisi civem effecit. Quonam modo? Nescio quonam modo. Ne modum à me exquiras, salutem tantum quero. Audes dicere, quomodo? Deus est, qui operatur. Quor adulteri, quor molles, quor pædicones, quor affectatæ tyrannidis convicti in vinculis tenentur? Innumera accusationes, acerbi hostes, ingens potentia. Et tamen solo Regis nutu liberantur! Quid? Rex, confectus meus, (quam vis enim purpuram gerat, nihil tamen, quantum ad substantiam attinet, meliore, quam ego, conditione est) Rex, inquam, solum annuit, & illi solvuntur, statimque ut breve diploma conscriptum est, reus liberatur. Non Præfectus repugnat, non carceris custos obstitit, non legum autoritas adversatur, verum Regis amplitudo eum, qui vincus tenetur, in libertatem asserit: & Deus, qui Archangelorum, & Angelorum Dominus est, solo nutu salutem asserere non poterit? Et quidem Rex, cum eum missum facit, supplicio quidem eum solvit, nõ a peccato: ac Dominus meus peccata remittit. Dicit: Nolo adulterium esse adulterium: & statim ipse sermo in opus prodit. Dicit: Fornicator non jam sit fornicator, & statim ipse sermo mores ejus immutat, ac peccatum recundit. Atque ut hoc ita esse intelligas, dixit: Cælum fieri volo, & cælum factum est. Terram fieri volo, & substantia illa ex nihilo in ortum

Quomodo hoc?

*Peccata quidem
sua illi Deus
abolere queat.*

ortum producta est. Angelos fieri volo, & Angelorum agmen confestim extitit. Quid? Substantias intelligentiâ præditas, & corpora, quæ prius non erant, ipsius sermo effecit, & peccata soluere non potest? Quid enim est peccatum, si cum Domini benignitate conferatur? Araneæ, ut ita dicam, tela. Ventus flat, & araneæ tela dirumpitur: Deus vult, & peccatum non dissolvetur?

Et quoniam hoc in loco communis B obiectio fieri posset, longè majus esse peccatorem iustificare, quam creare universa, utpote minimè abnuentia, nec ullo modo Creatori reluctancia, & proinde ipsummet etiam peccatorem ad suæ propriæ justificationis opus concurrere debere; subdit Chryl. Deus quidem misericordiam impertit, ac non id simpliciter, verùm ait: Da tu quoque aliquid. Verbi gratia, infinitis peccatorum sarcinis premeris? delicta multa habes? Ea levare volo, manum tu quoque porrigere: non quòd ego opus habeam, sed quia te etiam ad tuam salutem aliquid erogare volo. Et quonam pacto latro ille salutem est consecutus, ac tot peccata dissolvit? Nimirum non per misericordiam solam, sed etiam per suam fidem. *Memento mei, inquit, dum veneris in regnum tuum.*

Quidnam Deus ad ipsius salutem contulit? Peccatorum solutionem. Quid latro? fidem. Qualem? magnam, sublimem ad cælum ipsum attingentem. Quonam modo? Ego exponam. Iudæi mortuos ad vitam revocari, leprosos purgari, Demones è corporibus pelli, maris furorem tanquam injecto fræno reprimi, terram scaturire, piscem scaterem afferre, stellam Magos ducere, cælestes, & terrenas creaturas velut satellitum officio fungi videntur: & tamen eum in crucem sustulerunt. Latro nihil horum vidit, quin potius eum conspui, contumeliis affici, maledictis configi: nec tamen offendiculum subijt: verum cælorum Regem confessus est. Videsne, quemadmodum misericordiam non simpliciter sit consecutus, verùm ipse etiam aliquid rogavit? Opus enim est, ut is, qui mi-

sericordiâ consequitur, ad salutem suam ipse quoque aliquid momenti adferat.

Et paulò inferius: Dic (nimirum peccata) & lacrymas funde. Peccata tua in libro scripta sunt: spongiæ autem instar sunt lacrymæ tuæ. Lacrymas mitte, & purus oblitterantur: lacrymas mitte, & purus illic liber invenitur. Magna peccatorum spongia sunt lacrymæ. Magna lacrymarum vis est. Vis, dicam, quantum lacrymæ valeant? Animum, quæso, diligenter attende. Quodnam ingens virtutis munus tibi esse videtur? Martyriū dices? Majorem enim hac charitatem nemo habet, quàm ut ponat quis animam suam pro amicis suis. Re vera maximum virtutis munus martyrium est: quando-

quidem Martyres sanguinem profundunt. Apertum enim est, quod Martyres agunt, Martyres sanguinem fundunt, peccatores lacrymas fundunt. Atque ut, quanta lacrymarum vis sit, intelligas, meretrix illa sanguinem effudit? Annon lacrymarum duratæ fontes effudit, atque hac ratione peccata delevit? Et quid meretricem, atque impuram feminam comemoro? Columna illa Ecclesiæ, illa fidei basis, illud apostolici Chori caput Petrus annon semel, & iterum, ac tertio Dominum abjuravit? An verò propterea cruorem effudit, ac non potius lacrymarum fontes? Lacrymas fudit, ac ploravit, & peccatum suum absterxit. Hucusq; Chryl.

Quis, rogo te, his auditis, desperatio- ni est locus? Certè nullus. Adhuc tamen D. Anselm. ex Divo Anselmo hæc efficacissima capere Oratio devota motiva fiduciæ. O tu, inquit ad Virginitatem, benedicta super mulieres, quæ Angelos vincis puritate, Sanctos superas pietate: anhelat moribundus Spiritus Dominum nomen ad tantæ benignitatis respectum: sed erubescit ad tanti nitore conspectum. Rogare enim te, Domina, desidero, ut miserationis tuæ respectu cures plagas, & ulcera peccatorum meorum: sed confundor coram te obfæctorem, & sordes eorum. Horreo, Domina, apparere tibi in imunditiis, & horroribus meis, ne tu horreas me pro eis, & non possum, vae mihi,

Peccata nobis non absq; nobis admitt.

Latronis boni maxima fides.

Lachryma spongiarum similes.

Lachryma poenitentium sanguinem exaquant martyrium.

*Peccata non
sanantur absq[ue]
confessione, &
confusione.*

mibi, vivere sine eis. O perturbata, & A
confusa præcavenda conditio! En quip-
pe vos, peccata mea, quomodo discer-
pendo distrahitis, distrahendo corrodi-
tis, corrodendo torqueris præcordia
mea? Eadem enim peccata mea, & Do-
mina, cognoscia te cupiunt propter cu-
rationem: apparere tibi fugiunt, propter
execrationem: non sanantur sine confes-
sione, nec produntur sine confusione. Si
celantur, sunt insanabilia: si videntur, B
sunt detestabilia. Urrunt me dolore, ter-
rent me timore. Mole me obruunt, pon-
dere me premunt, pudore me confun-
dunt. O tu, illa pie potens, & potenter
pia Maria, de qua fons est ortus miseri-
cordiæ, ne contineas, precor, tam veram
misericordiam, ubi tam veram agnoscis
miseriam: si enim ego confundor in ob-
scenitate iniquitatis meæ ad fulgorem
tuæ sanctitatis, tunc, Domina erubescas
erga miserum, effectum iustæ pietatis?
Si ego confiteor nequitiam meam, tunc
abnegabis benignitatem tuam? Si major
est miseria mea, quam mihi expediat,
eritne minor misericordia tua, quam te
deceat? Quanto enim, Domina, magis
delicta mea in conspectu Dei, & tuo sor-
dent, tanto magis curatione, & tua sub-
ventione egent.

Satis, & Domina, satis novimus, quis D
filius hominis, vel cur is hominis filius
venit, scilicet salvum facere, quod peri-
erat. Nunquid ergo tu, Domina mea,
Mater spei meæ, nunquid oblivisceris tu
odio mei, quod mundo tam misericordi-
ter est intumatum, tam feliciter divulga-
tum, tam amanter amplexatum? Ille bo-
nus filius hominis venit perditum spon-
te salvare, & Mater Dei poterit perditum
clamantem non curare? Bonus ille Fi-
lius venit vocare peccatores ad poeniten-
tiam, & Mater contemnet precantem in
poenitentia? Ille, inquam, bonus Deus,
mitis homo, misericors filius Dei, pius
filius hominis venit quætere peccatorem
errantem, & tu bona Mater ejus, potens
Mater Dei, repelles miserum orantem?
Ecce enim, & Virgo, homo, de quo natus
est Deus homo, ut salvaretur peccator
homo. Ecce coram bono filio tuo, &

cofam te, bona Matre ejus, poeniret, &
confitetur, gemit, & orat peccator homo.

Obscuro vos, bone Domine, & bona
Domina: obscuro vos, pie Fili, & pia
Mater: obscuro vos per hanc ipsam veri-
tatem, per hanc singularem spem pecca-
torum: ut sicut verè tu es Filius ejus, &
tu Mater ejus, ut salvetur peccator, sic ab-
solvatur, & curetur hic peccator: probe-
t in se, probe tunc hic vester peccator, quia ve-
rè estis. Sentiat in se, quia propter salutem
peccatorum estis tu Fili, & tu Mater. Videtur
certè amorum peccatorum: cum n. pecca-
vi in Filium, irritavi Matrem: nec offendi Ma-
trem sine injuria Filii. Quid ergo facies,
peccator? Quò ergo fugies, peccator?
Quis enim me reconciliabit Filio, inimi-
ca Matre? quis mihi placabit Matrem,
irato Filio? Sed estis ambo pariter offensi
estis, nonne & ambo clementes estis? Fu-
giat ergo reus justi Dei ad piam Matrem
misericordis Dei. Refugiat reus offen-
sæ Matris ad pium Filium benigne Ma-
tris. Ingerat se reus utriusq[ue], inter utrum-
que, iniciat se inter pium Filium, & Ma-
trem piam. Pie Domine, parce servo
Matris tuæ. Pia Domina, parce servo
Filii tui. Bone Fili, placa Matrem tuam servo
tuo. Bona Mater, reconcilia Filium tuum
servo tuo. Qui me inicio inter duas tam
immensas pietates, non incidam in tam
potentes severitates. Bone Fili, bona
Mater, non mihi sit frustra, quòd confiteor
de vobis hanc veritatem, nec eru-
bescam, quòd spero in vobis hanc pietatem.
Amo enim veritatem, quam confiteor
de vobis, deprecor pietatem, quam
spero in vobis. Dic, mundi Iudex, cui
preces fundam? dic, mundi reconcilia-
trix, quem tu conciliabis, si tu, Domine,
damnas, & tu, Domina, averteris ho-
munculum, bona vestra cum amore, ma-
la sua cum timore confitentem? Salvator
singularis, dic, quem salvabis? Salutis
Mater, dic, pro quo orabis, si te. Domi-
na præcipiente, & de te misericordia con-
sentiente, tormenta vexant peccatoris se
execrantem, vos observantem? si Infer-
nus absorbet reum se accusantem, vos
deprecantem? si Tartara devorant pau-
perem in se desperantem, in vobis spe-
rantem?

Deus.

Deus, qui factus es Filius femine A propter misericordiam: Femina, quæ facta es Mater Dei per misericordiam, aut miseremini misero, tu parcendo, tu interveniendo, aut ostendite, ad quos tutius fugiam misericordiores, aut monstrate, in quibus certius confidam potentioribus. Si enim est, inquit, quia est tam magna mea iniquitas, & tam modica fides mea, tam tepida charitas mea, tam fatua oratio mea, tam imperfecta satisfactio mea, ut nec merear delictorum veniam, nec salutis gratiam, hoc est ipsum, quod supplico, ut in quo merita mihi videris non sufficere, in eo misericordie vestra dignentur non deficere. Precor, itaque, precor, exaudite me: sed propter vos, non propter me, per pietatem, qua exundatis, per potestatem, qua abundantis, ut cyadam merito dolores damnatorum, & intrem in gaudia Beatorum te Deum laudaturus, qui es benedictus, & superlaudabilis in sæcula sæculorum.

Et in alia oratione: O Maria, o Maria, fac, ut amor tui semper sit mecum, & cura mei semper sit tecum. Fac, ut clamor necessitatis meæ, quamdiu ipsa persistit, sit tecum: & respectus pietatis tuæ, quamdiu ego subsisto, sit mecum: fac, ut congratulatio beatitudinis tuæ semper sit mecum: & passio miseriæ meæ, quantum mihi expedit, sit tecum. Sicut enim, o beatissima, omnis à te aversus, & à te despectus, necesse est, ut intereat: ita omnis ad te conversus, & à te respectus, impossibile est, ut pereat. Sicut enim Deus genuit illum, in quo omnia vivunt: sic & tu, flos virginitatis, genuisti eum, per quem mortua revivunt. Et sicut Deus per Filium suum beatos Angelos à peccato servavit: ita te decus puritatis per Filium tuum miseros homines ex peccato salvabis.

Infra: O beata fiducia! o tutum refugium! Mater Dei est mater nostra, Mater ejus, in quo solo speramus, & quem solum timemus, est mater nostra. Mater, inquam, ejus, qui solus salvat, solus damnat, est mater nostra. Sed, o benedicta, & exaltata, non tibi soli, sed & nobis, quid est? Quam magnum, quam admi-

rabile est, quod video per te evenire nobis, quod videns gaudeo, quod gaudeus dicere non audeo? Si enim tu, Domina, es Mater ejus, nonne & alii filii tui sunt fratres ejus? Dicam igitur, non superbiendo, sed gratias agendo. Qui enim fecit, ut ipse per maternam generationem esset natura nostra, & nos per vitam restitutionem essemus filii Matris suæ, ipse nos invitat, ut confiteamur nos esse fratres ejus. Ergo Iudex noster est frater noster? Salvator mundi est frater noster? Denique Deus noster factus est per Mariam frater noster? Qua igitur certitudine debemus sperare, qua desolatione possumus timere, quorum sive salus, sive damnatio, de boni fratris, & de pia matris pender arbitrio? (Intelliges sine exclusionem nostri arbitrii.)

Et in deploratione pro amissa virginitate: Domine, Domine, si ego amisi, unde me damnare potes, tunc amisti, unde salvare soles? Vbi verax est, o verax Deus, ubi est, Virgo ego, nolo mortem peccatoris, sed ut magis convertatur, & vivat? Domine, qui non mentiris: Domine, quid est: Nolo mortem peccatoris, sicut sepelis in Infernum ad te clamantem peccatorem, an detruere peccatorem in gehennam est: Nolo mortem peccatoris? An hoc est: Volo, ut convertatur peccator, & vivat? Peccator sum ego, Domine, peccator sum ego. Si vis, ut convertatur peccator, & vivat, quid te prohibet facere quod vis, ut me convertas, & vivam? An immanitas peccati mei cogit te, quod non vis, & prohibet, quod vis, cum sis omnipotens Deus? Absit, Deus meus, absit, Domine Deus meus. Ne memineras, bone Domine, justitiæ tuæ adversus peccatorem tuum: sed memor esto benignitatis tuæ erga creaturam tuam, &c.

His, ac similibus piis affectibus desperatio expelli potest, spes, ac fiducia concipi potest. Vivit Deus, qui ad amaritudinem adduxit animam meam, quia donec superest habitus in me, & spiritus Dei in naribus meis, non loquentur labia mea iniquitatem, nec lingua mea meditabitur mendaciam. Bonum agonizantis propositum, ac protestatio: Etiam si occiderit me, in ipso, & in ipsa sperabo.

Desperare non potest, qui Christum habet fratrem, Mariam matrem.

Iob. 27.

Iob. 13.

Suprà Punct.

25.

*Thot. de
laud. B. Virg.*

*S. Ignat. in
epist. ad B.
Virg.
S. Bern. l. de
dulced. animi.*

Petr. DAM.

*Gen. 5.
Gen. 4.
Hebr.*

Isai. 40.

*Gen. 51.
Hebr.*

A devotissimo, ac sapientissimo Idiota A
dicta est sanctissima Virgo, spes despera-
torum. Et merito: quos enim non po-
test salvare divina iustitia, ait Anselm.
salvat Virginis pietas, ac misericordia:
Hinc D. Ignatius: Impossibile est, inquit,
aliquem salvari peccatorem, nisi per tuū,
ō Virgo, auxilium, & favorem. Et Bern-
ardus ipse: Nescirem quonam refuge-
rem, quidnam sperarem, quomodo me
salvarem, si non me totum Mariæ gratiæ B
commendarem.

¶ Huic tandem sine fine utili mortis
materiæ finem imponamus, sed non ejus
meditationi, cujus utilitates jam fufius
explicatas, in hæc verba Petrus Damia-
nus perstringit: Hoc, & hujusmodi in
corde versare frequenter. Quid aliud
est, quàm lenocinantia blandimenta res-
pucere; mundo repudium dare, & illici-
tos carnis motus elidere, solumque ad-
discendæ perfectionis propositum inde-
lebilitate custodire;

Nec ejusmodi meditatione vereamur
vitā corripere, nam hæc potius, sic dixe-
rim, vitam prorogabit. Quis plus omni-
bus in hoc mundo vixit? Mathusala. Et
Mathusael etiam diutissimè vixit: hic
postulans mortem; ille verò spolians mortem,
Hebr. & Syriacè interpretantur, ut hinc
liquidò intelligas, mortem cogitantem, D
ac postulantem non propterea citius mori,
quia potius diutius vivere: illi etenim
quotidie mortem postulabant, mortem
cogitabant, & mors ab eis quodammo-
dò fugiebat.

Qui nec verbum de morte libenter au-
diunt, potius dicendi sunt mori citius.
Per Isaiam Dominus: Clama. Non die,
sed clama, quia obturatis auribus audire
nolunt. Quid clamabo, Omnis caro fe-
num.

Mortem itaque cogita: nec tibi ipsi
inaniter sæculum promittis; quia tan-
dem mori debes. Idem Mathusala post
nongentos sexaginta novem annos mor-
tuus est tandem, qui propterea non so-
lum spolians mortem, sed etiam spolians
mortis interpretatur.

DE IUDICIO, materia Orationis.

De horrore Iudicis, & Iudicii.

PVNCTVM CXXXII.

Quis è Iudice in sede majestatis se. *Esth. 15.*
deute explicet horrorem? Eratq;
(Assuerus) terribilis aspectu, eamq; elevasset
faciem, & ardentibus oculis furorem pectoris
indicasset, Regina corruit, & in pallorem colo-
re mutato, lassum super ancillulam reclina-
vit caput. Heu! quis hic, ò Esther? Rex cer-
tè: sed tamen maritus, confors tuus; li-
cèt super solium regni sui, indutus vestibus
regiis, auroq; fulgens. Quid times? Cur
exanimaris? Quod non vocata advene-
rim. Sed audi. Ego sum frater tuus, noli
metuere. Non morieris, non enim pro te, sed
pro omnibus, vel pro hominibus hæc lex consti-
tuta est. Accede igitur, & tange sceptrum.
Nec his ad se rediit. Cumq; illa reticeret,
tulit auream virgam, & posuit super collum
ejus, & osculatus est eam, & ait: Cur mihi
non loqueris? Cui tandem? Vidi te, Domine,
quasi Angelum Dei, & conturbatum est cor
meum, præ timore gloriæ tuæ. Cumq; loque-
retur, rursus corruit, & penè exanimata est,
Heu, iterum exanimis; etsi tot, tantisq;
blanditiis excepta, osculo, scepro aureo,
brachiis Regis? Quid, cum peccator
Christum Regem Regum videbit in sede
majestatis suæ, illamque faciem intuebi-
tur, non plenam gratiarum, sed indigna-
tionum? Quid, cum non in signum cle-
mentiæ sceptrum aureum, sed gladium
diviæ, ac emeritæ justitiæ in se conver-
sum videbit? Cum non audierit: Non pro
te, sed in te, hæc lex constituta est: Ite, male-
dicti, in ignem æternum? Cum non Assue-
rus, sed Dei Filius furorem pectoris indi-
cabit? *Arascentibus hominibus præ timore. Luc. 21.*
Græcè: Exannatis hominibus præ timore. Græc.
Heu! supra quam creaturam, omnem
tunc temporis tremorem inniteris?

Dicitur